

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/141/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7219204053
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tutko
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7219204053.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Tutka a sudcov JUDr. Ľuboša Kunaya a Mgr. Angeliky Sopoligovej v právnej veci žalobcov 1. KRÁSNA PRI JAZERE spol. s.r.o., so sídlom v Banskej Bystrici, Horná č. 13, 2. URB Krásna s.r.o., so sídlom v Košiciach, Postupimská č. 5, zastúpení advokátskou kanceláriou GOREJ Legal, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Krmanova č. 14 proti žalovanému Bazcom, a.s., so sídlom v Prahe, Opletalova č. 55, Česká republika, zastúpenému BBH advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Suché Mýto č. 1, o návrhu na obnovu konania, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Košice II zo dňa 1.4.2022 č.k. 40C/26/2019-253 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobcovia sú povinní nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia domáhali obnovy konania vedeného na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 12C/305/2016 a zároveň žalovanému priznal náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Týmto rozsudkom rozhodol súd prvej inštancie o návrhu žalobcov na obnovu konania vedeného pôvodne na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 12C/305/2016.

3. Pri rozhodovaní vychádzal súd prvej inštancie zo zistenia, že v pôvodnom konaní sa žalobcovia domáhali určenia, že žalovaný nie je záložným veriteľom a nemá záložné právo, ktorého vklad bol povolený správou katastra dňa 24.7.2012 nehnuteľnostiam identifikovaným v žalobnom návrhu, zapísaných na LV č. XXXX, XXXX, XXXX A. XXXX, kat. územia B.. Ďalej vychádzal zo zistenia, že žalobcovia ako dôvod obnovy v žalobe uviedli skutočnosť, ktorou je vedenie trestného stíhania orgánmi činnými v trestnom konaní na území Českej republiky pre úverový podvod a legalizáciu príjmu z trestnej činnosti v súvislosti s uzatvorením zmluvy o úvere zo dňa 7.6.2012 malo dôjsť k spáchaniu trestného činu úverového podvodu. Ak došlo uzatvorením zmluvy o úvere k spáchaniu trestného činu, zmluva o úvere je neplatným právnym úkonom a poskytnutie finančných prostriedkov by bolo nutné kvalifikovať ako škodu spôsobenú trestným činom.

4. Na základe uvedených zistení dospel súd k záveru, že žaloba žalobcov na obnovu konania nie je dôvodná.

5. Podľa názoru súdu prvej inštancie samotné vedenie trestného konania v Českej republike pre podozrenie zo spáchania úverového podvodu a legalizácie príjmu z trestnej činnosti a rozhodnutia

orgánov činných v trestnom konaní Českej republiky z prípravného konania vydané v tomto konaní nemajú pre obnovu konania relevanciu a nemôžu privodiť pre žalobcov priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Bol toho názoru, že v prípade povolenia obnovy konania s poukazom na § 193 C.s.p. nemohol by súd riešiť prejudiciálne otázku, či bol alebo nebol v súvislosti s uzavretím zmluvy o úvere spáchaný trestný čin a kto ho spáchal. Relevanciu pre obnovu konania by mohlo mať iba právoplatné rozhodnutie príslušného orgánu o tom, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal, avšak existencia takého rozhodnutia nebola zo strany žalobcov tvrdená. Ďalej vyslovil súd názor, že v konaní nemôže predbežne posúdiť, či bo spáchaný trestný čin a kto ho spáchal, preto vykonanie akýchkoľvek dôkazov, z ktorých orgány činné v trestnom konaní vyvodili odôvodnený záver o trestnom čine úverového podvodu nemá pre konanie o obnovu konania význam. Súd preto nepripustil dokazovanie navrhnuté žalobcami spočívajúce v zisťovaní spisovej značky predmetného trestného konania a následne dožiadania informácie o trestnom konaní v súvislosti s uzavretím zmluvy o úvere zo dňa 7.6.2012, pretože ho považoval za nadbytočné a nehospodárne s poukazom na ust. § 193 C.s.p.

6. Súd ďalej vyslovil názor, že samotné konštatovanie žalobcov o tom, že zmluva o úvere je absolútne neplatným právnym úkonom pre rozpor s § 39 Občianskeho zákonníka, pretože ňou mal byť spáchaný trestný čin nie je správne. Podľa názoru súdnych autorít v Českej republike podvodné konanie jedného z účastníkov zmluvy pri jej uzavretí je dôvodom neplatnosti zmluvy podľa § 49a Občianskeho zákonníka, ktorého sa môže dovoliť iba druhý účastník. Prípadne spáchanie trestného činu je dôvodom relatívnej neplatnosti právneho úkonu, ktorej sa môže dovoliť iba účastník tohto právneho úkonu. Ďalej súd vychádzal z názoru, že argumentácia o možnosti spáchania trestného činu spôsobujúcom neplatnosť zmluvy o úvere mohli žalobcovia použiť už v pôvodnom konaní, a preto nenastala skutočnosť, pre ktorú by bola prípustná obnova konania. Žalobcovia sa totiž dozvedeli o účele, na ktorý poskytlo Metropolitné spotrebné družstvo úver dlžníkovi podľa vlastného tvrdenia najneskôr v roku 2016. Nepochybne v tom čase vedeli, že získané úverové prostriedky boli poskytnuté v rozpore s dohodnutým účelom v zmluve o úvere zo dňa 7.6.2012.

7. Proti tomuto rozsudku podali včas odvolanie žalobcovia. Žiadali, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a povolil obnovu konania vedeného na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 12C/305/2016.

8. V odvolaní uviedli, že s posúdením veci súdom prvej inštancie nemožno súhlasiť, nakoľko vychádza z nadmerne reštriktívneho výkladu ust. § 397 písm. a/ C.s.p. Požiadavku súdu prvej inštancie na existenciu právoplatného rozsudku o vine a treste považujú za nedôvodnú, nakoľko súd žiada niečo, čo z ich strany nie je možné objektívne splniť. Trestné konanie môže v konkrétnom prípade trvať niekoľko rokov a takýmto rozsudkom o vine a treste by už zmeškali maximálnu objektívnu lehotu pre podanie žaloby. Právne posúdenie súdu prvej inštancie odníma im efektívne uplatnenie práva na súdnu ochranu. Takouto skutočnosťou nie je ani prekážka v zmysle § 193 C.s.p. brániaca súdu posúdiť otázku, či bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal. V závislosti od konkrétnej procesnej situácie totiž súd s poukazom na ust. § 162 ods. 1 písm. a/ C.s.p. obligatórne je povinný konanie prerušiť.

9. Vo vzťahu k tvrdeniu súdu o nepripojení všetkých dôkazov uviedli, že disponovali informáciou o vedení trestného konania výlučne z predvolania Krajského riaditeľstva policajného zboru v Košiciach a z nadväzujúceho výsluchu C. D.. Tieto informácie však neboli dostatočné na to, aby umožňovali im zistiť konkrétny orgán vedúci trestné konanie v Českej republike, ani spisovú značku trestného konania. Z uvedených dôvodov preto navrhli, aby konajúci súd požiadal Krajské riaditeľstvo policajného zboru o poskytnutie informácie. Objektívne nedisponovali a nedisponujú dôkazmi, ktoré v rámci dokazovania navrhli obstaráť konajúcim súdom. Aj keby chceli využiť súdom odporúčaný postup podľa § 65 ods. 1 Trestného rádu tak nepoznali orgán, ktorý trestné konanie vedie ani číslo pod ktorým je trestné konanie vedené. Navyše v predmetnej veci by s istotou vystupoval štatutár žalobcu v prvom rade ako svedok, ktorý má osobitné a nenahraditeľné postavenie v trestnom procese.

10. Ďalej namietali, že súd prvej inštancie aplikoval na vec neúčinný právny predpis, nakoľko na vec bolo potrebné aplikovať ust. § 583 zákona č. 89/2012 Z.z., podľa ktorého ak jednal niekto v omyle o rozhodujúcej okolnosti a ak bol do omylu uvedený druhou stranou, je právne konanie neplatné. Ďalej namietali postup súdu prvej inštancie, ktorý nevykonal žiadny z navrhnutých dôkazov v bode 30. žaloby, nakoľko ich považoval za nadbytočné. S procesným postupom súdu prvej inštancie nesúhlasili, nakoľko úlohou súdu prvej inštancie nebolo a nie je posúdenie toho, či bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal ale či jestvuje dôvodné podozrenie, že došlo k spáchaniu trestného činu a kto je z jeho spáchania

podozrivý a či v prípade vydania pozitívnych výrokov o vine a trestne môžu mať tieto vplyv na posúdenie otázky obnovy pôvodného konania.

11. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

12. Na základe podaného odvolania odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie a konanie mu predchádzajúce podľa § 379 v spojení s § 380 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 385 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov nie je dôvodné.

13. Odvolací súd je v prejednávanej veci toho názoru, že súd prvej inštancie dospel k správne záveru, ak pri rozhodovaní vychádzal z názoru, že samotné vedenie trestného konania v Českej republike pre podozrenie zo spáchania úverového podvodu nemá pre obnovu konania relevanciu a nemôže privediť pre žalobcov priaznivejšie rozhodnutie vo veci, ktorý následne aj správne právne posúdil, ak žalobu ako neprípustnú zamietol.

14. Ani počas odvolacieho konania nedošlo k zmene skutkového ani právneho stavu, preto odvolací súd na skutkové zistenia a na právne normy, ktoré uviedol súd prvej inštancie poukazuje a s jeho záverom o neprípustnosti žaloby sa stotožňuje.

15. K odvolaniu žalobcov je potrebné uviesť, že toto nemožno považovať za dôvodné, ak vychádza z názoru, že v danej veci boli splnené podmienky prípustnosti obnovy konania v zmysle § 397 písm. a/ C.s.p.

16. Podľa § 397 písm. a/ C.s.p. proti právoplatnému rozsudku je prípustná žaloba na obnovu konania, ak sú tu skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy týkajúce sa strán a predmetu pôvodného konania, ktoré ten, kto podal žalobu na obnovu konania, bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní, ak môžu privediť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

17. Ako vyplýva z citovaného zákonného ust. § 397 písm. a/ C.s.p. obnova konania je prípustná v prípade skutočností, rozhodnutí alebo dôkazov, ktoré neúspešná strana bez svojej viny nemohla použiť v pôvodnom konaní, avšak za predpokladu, že môžu privediť pre ňu priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

18. Na rozhodnutie o návrhu na obnovu konania stačí, že sa javí pravdepodobné, že tieto skutočnosti, rozhodnutia a dôkazy môžu privediť pre navrhovateľa priaznivejšie rozhodnutie; teda nie je potrebné, aby v tomto smere dospel súd k celkom bezpečnému záveru. Pokiaľ však súd dospeje k bezpečnému záveru, že nie je pravdepodobné, aby žalobcom tvrdené skutočnosti, rozhodnutia a dôkazy mohli privediť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci je obnova konania vylúčená. Tak tomu bolo aj v prejednávanej veci.

19. V prejednávanej veci sa žalobcovia v pôvodnom konaní vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 12C/305/2016 neúspešne domáhali, aby súd určil, že žalovaný nie je ich záložným veriteľom a nemá záložné právo k nehnuteľnostiam identifikovaným v žalobnom návrhu zapísaných na LV č. XXXX, LV č. XXXX, LV č. XXXX a LV č. XXXX, kat. územia B..

20. Podľa § 151md ods. 1 písm. i/ Občianskeho zákonníka záložné právo zaniká ak sa vykonalo bez ohľadu na rozsah uspokojenia veriteľa.

21. Podľa § 151md ods. 2 Občianskeho zákonníka po zániku záložného práva sa vykoná výmaz záložného práva z registra záložných práv alebo z osobitného registra, ak sa na vznik záložného práva vyžaduje podľa zákona registrácia v osobitnom registri; výmaz sa vykoná ku dňu uvedenému v žiadosti na výmaz záložného práva, najskôr však ku dňu zániku záložného práva.

22. Z citovaného zákonného ust. § 151md ods. 1 písm. i/ Občianskeho zákonníka je zrejmé, že k zániku záložného práva dochádza jeho výkonom, a to bez ohľadu na rozsah uspokojenia veriteľa. Ak teda výkonom záložného práva dochádza k jeho zániku je vylúčené domáhať sa jeho neexistencie.

23. V prejednávanej veci medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalovaný záložné právo k nehnuteľnostiam vykonal, a teda výkonom zaniklo. Za takejto procesnej situácie možno súhlasiť s názorom žalovaného, že v danej veci nie je splnená podmienka pre vyhovie návrhu žalobcov na povolenie obnovy konania, a to privodenie priaznivejšieho rozhodnutia vo veci, ak výkonom záložného práva došlo k jeho zániku. Nie je teda naplnený zákonný predpoklad prípustnosti obnovy konania, a to že žalobcami tvrdené skutočnosti môžu privodiť pre nich priaznivejšie rozhodnutie vo veci, nakoľko z dôvodu zániku záložného práva je už teraz zrejmé, že v konaní o určenie, že žalovaný nie je záložným veriteľom a nemá záložné právo k uvedeným nehnuteľnostiam nemôžu pre nich privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

24. V tejto súvislosti bez významu sú tvrdenia žalobcov, že v inom súdnom konaní uplatnili aj dôvody neplatnosti výkonu záložného práva, nakoľko uvedené tvrdenia sú bez právneho významu vo vzťahu k prípustnosti povolenia obnovy konania.

25. Vzhľadom na nesplnenie jedného zo základných predpokladov prípustnosti obnovy konania – možnosť privodiť pre stranu sporu priaznivejšie rozhodnutie vo veci bez významu boli ostatné žalobcami tvrdené námietky, preto v odvolacom konaní nebolo potrebné sa nimi zaoberať.

26. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že nebol daný žalobcami uvádzaný odvolací dôvod spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie, preto odvolací súd napadnuté uznesenie podľa § 377 ods. 1 C.s.p. ako správne potvrdil.

27. Výrok o trovách odvolacieho konania vyplýva z ust. § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p., podľa ktorých právo na náhradu trov odvolacieho konania má úspešná strana sporu, v danom prípade žalovaný, preto mu odvolací súd priznal aj náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

28. Uvedené rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).